

Değiştirilebilirlik

Emin Reşah

2014-11-23 02:18:14 +0200

Ortalama olmanın çekici tarafları var. Kendini ve yeteneklerini anlatmanın kolaylığı bunlardan biri.

Belli bir kritere göre çan eğrisinde bulunduğu yer ne kadar kalabalıksa, insanın yerini alabileceği başkaları da o kadar fazla oluyor. Yaptığı işi yeryüzünde yirmi kişi daha yapıyorsa, yerini alabileceği yirmi kişi var demektir. Yaptığı işi yirmi milyon kişi daha yapıyorsa, yerini alabileceği yirmi milyon kişi vardır.

Bu tabii tersinden de işler. Yirmi kişiden biri işinden edebilir veya yirmi milyon kişiden biri. Ancak insanlar bu konuda iyimserler. Sanırım kendi yeteneklerini diğerlerinden *azıcık daha iyi* olduğunu düşündükleri için, yirmi milyon kişiden birinin gelip işlerini kapmasını beklemiyorlar.

Ortalamaya dahil olmanın, 1-sigma'dan fazla çıkmamanın mantıklı taraflarını çözmeden toplumun gidişatını anlamak zor. Orijinal olmak, başkasıyla değiştirilemez olmak çoğu insan için hayli cesaret isteyen bir strateji. Onun yerine değiştirilebilir olmayı ve başkalarının yerini almak için sosyal faaliyette bulunmayı tercih ediyorlar.

Apartmanda yaşamak sıkıcı görünebilir ama çiftlikte yaşamaktan daha kolaydır, apartman daresinin alternatifi de daha çoktur.